

Hiline lumevaene talv ja veevaene suurveeperiood

Jaanuarikuu esimesel kolmandikul oli valitsevaks pikaajalisest keskmisest soojem ilm. Detsembris mõnedel jõgedel (Tagajõgi, Kunda, Navesti, Tännassilma, Velise, Saarjõgi, Valgejõgi ja Narva lahes) tekkinud vähesed jäänähted kadusid. Sademed esinesid peamiselt vihana, eriti sajune oli Pärnu piirkonnas. Vihmase sügisega kõrgenenud veeseisul hakkasid veetasemed kiiresti kerkima ja 11-16. jaanuariks saavutasid tippu, mis oli selle aasta kõrgeim (osutudes kevadisest suurveest palju kõrgemaks.). Kõrge õhutemperatuuri tõttu olid ka veetemperatuurid selle aja kohta kõrged, 9. ja 10. jaanuari paiku olid veetemperatuurid valdavalt 4,5-5°C.

Alates 13. jaanuarist toimus ilma järsk jähinemine ning kuu lõpuni valitses tavapärasest tunduvalt külmem talveilm. Jõgedele ilmusid jäänähted - esialgu kallasjääd, jäärüsi, mittetäieliku jääkatte kujul ning kuu lõpuks tekkis paljudele jõgedele püsiv jääkate. Mõnedel jõgedel (Pärnu jõel Türi-Alliku ja Oore piirkonnas, Esna, Loobu, Kasari valgla jõgedel ja mõnedel teistel) esinesid lobjakaummistustest tingitud kõrgemad veetasemed. Külmadega veetasemed langesid, kuid arvestades kõrget tulvaveetaset oli kõikide jõgede (v.a suured jõed ja Lõve jõgi, kus veetase jäi alla pikaajalise keskmise) kuu keskmine veetase pikaajalisest keskmisest kõrgem, Pärnu jõel Oore piirkonnas isegi üle 50 cm. Tabelis 1 on toodud kuu keskmine veetase, selle hälve pikaajalisest keskmisest ning kõrgeim ja madalaim veetase ja hälve ajaloolistest ekstreemumitest.

Suurimad jää paksused mõõdeti jaanuari lõpus - veebruari alguses, olles 10-30 cm (Riisa hüdromeetriaajas 38 cm 5. veebruaril.).

Veebruar algas sulailmadega. Kuu jooksul püsinud sulailmade ja vihasadude tõttu sulas vähene lumi kiiresti, mis andis väikse sulavee tõusu, mõnedel jõgedel (Ahja, Emajõgi Tartu piirkonnas) aga küllaltki suure. Jääkate hakkas vaikselt lagunema veebruari keskel.

Kolmas veetaseme tõus algas märtsikuu kolmandas dekaadis, kui kõik jõed vabanesid lõplikult jääst. Enamus jõgedel sulas jää kohapeal ja märtsi teise dekaadi lõpuks olid jõed vabad. Seega, jäänähetega periood osutus lühikeseks, keskmiselt 40-60 päeva. Sarnane lühiajaline jäänähetega periood oli ka 2007. aastal.

Märtsikuu veetõus ehk kevadine suurvee periood erines oma suuruse ja kestvuse poolest pikaajalisest keskmisest. Selle aasta kevadine suurvesi algas umbes 20 päeva pikaajalisest keskmisest varem, kuid jäi lume puudumisel palju madalamaks ja kestis ainult 18-20 päeva, see on 30-40 päeva pikaajalisest keskmisest lühem.

Üldkokkuvõttes olid I kvartali keskmised veetasemed pikaajalistest keskmistest madalamad suurtes jõgedes (Narva, Emajõgi) ning samuti Halliste, Väana, Pajusi ja Ahjal. Ülejäänud jõgedel kvartali veetase ületas pikaajalisi keskmiseid alates mõnest sentimeetrist kuni Pärnu jõel Oore piirkonnas 25cm ja Luguse jõel Hiiumaal 33 cm.

Suurim äravool oli jaanuarikuus. Peaaegu üle kogu Eesti ületasid keskmised vooluhulgad 20-80% pikaajalisi keskmisi. Ainuke piirkond, kus vooluhulgad jäid 30-50% väiksemaks, oli Kagu-Eesti (V.a Emajõgi Tartu piirkonnas)

Veebruaris ja märtsis olid 20-70% veerikkamad, võrreldes pikaajalise keskmisega, Põhja- ja Kirde-Eesti jõed. Ülejäänud piirkondades keskmised vooluhulgad võrdusid pikaajalise keskmisega või jäid 10-30%, Kagu-Eesti jõgedel 20-50% väiksemaks.

Üldkokkuvõttes osutus I kvartalis äravool 10% pikaajalisest keskmisest suuremaks.

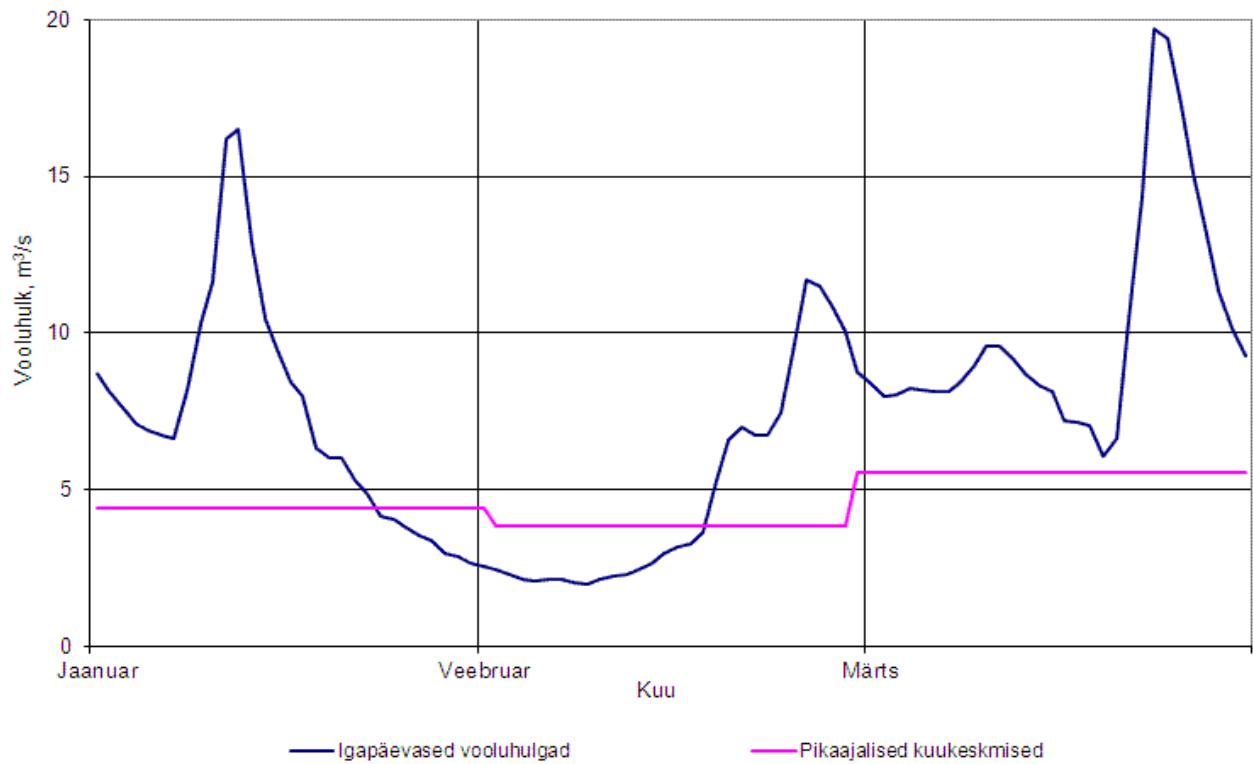
Peipsil ja Võrtsjärvel algas jäänähetega periood 5. detsembril, üle kahe nädala pikaajalisest tähtajast hiljem. Vahepeal, detsembri lõpupoole, said nad jääst vabaks. Jaanuari keskpaigast tekkis püsiv jääkate, mis säilis ligi kaks kuud. Suurim jää paksus, 34 cm Peipsi järvel ja 29 cm Võrtsjärvel, mõõdeti veebruaris. Märtsi lõpus järved vabanesid jääst, Peipsi järv 2 nädalat ja Võrtsjärv 4 nädalat tavalisest varem.

Terve kvartali jooksul oli Peipsi järve veetase 14-18 cm ja Võrtsjärve oma 33-36 cm pikaajalisest keskmisest madalam.

Tabel 1. I kvartali kuude veetasemed võrdluses pikaajalise keskmisega, 2014 a.

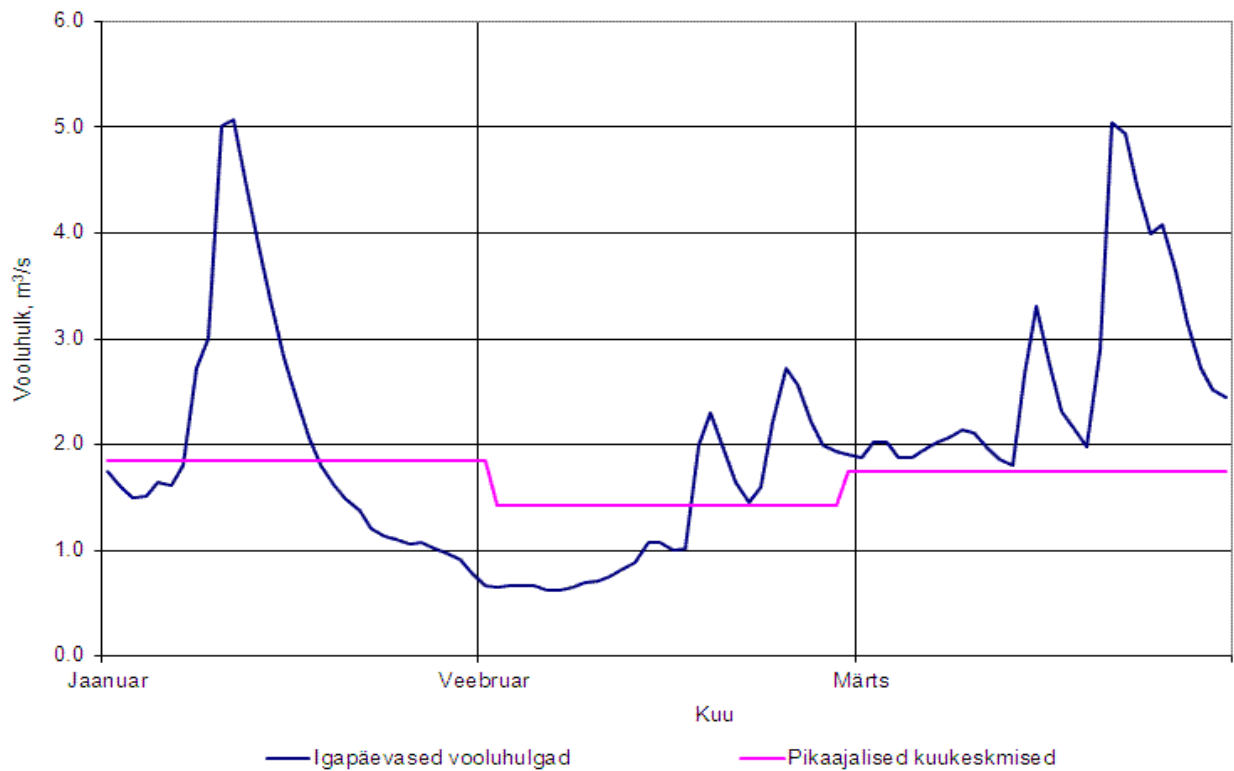
Jõgi	Hüdromeetriaaam	Veepinnakõrgus graafiku nullpunktist, cm							
			Jaanuar		Veebruar		Märts		Kvartali hälve
			2014	Hälve	2014	Hälve	2014	Hälve	
Narva 1902-2011	Vasknarva	Keskmine	52	-21	51	-20	48	-20	-21
		Maksimum	62	-137	57	-130	58	-134	-134
		Minimum	41	58	46	61	37	51	57
Emajõgi 1921-2011	Rannu-Jõesuu	Keskmine	18	-35	17	-34	16	-34	-34
		Maksimum	25	-159	21	-151	28	-165	-158
		Minimum	5	70	15	84	-3	65	73
Emajõgi 1945-2011	Tartu(Kvissental)	Keskmine	77	-17	73	-24	69	-27	-23
		Maksimum	109	-181	94	-179	96	-179	-180
		Minimum	64	74	61	64	54	60	66
Põltsamaa 1979-2011	Pajusi	Keskmine	125	4	102	-12	101	-14	-7
		Maksimum	154	-63	113	-125	132	-95	-94
		Minimum	104	33	91	24	88	49	35
Ahja 1959-2011	Ahja	Keskmine	72	-20	73	-18	64	-38	-25
		Maksimum	102	-122	94	-132	79	-166	-140
		Minimum	57	24	57	18	53	15	19
Väike-Emajõgi 1921-2011	Tõlliste	Keskmine	80	24	39	-10	60	-12	1
		Maksimum	182	-146	78	-241	119	-239	-209
		Minimum	21	41	18	33	29	45	40
Kääpa 1954-2011	Kääpa	Keskmine	163	35	130	8	147	20	21
		Maksimum	203	-28	140	-102	170	-60	-63
		Minimum	133	56	122	44	133	60	53
Tagajõgi 1956-2011	Tudulinna	Keskmine	79	18	52	0	83	25	14
		Maksimum	132	-99	94	-198	151	-126	-141
		Minimum	38	22	33	26	48	40	29
Alajõgi 1977-2012	Alajõe	Keskmine	78	12	60	-5	75	10	6
		Maksimum	134	-8	74	-95	110	-36	-46
		Minimum	55	19	47	10	58	24	18
Purtse 1923-2011	Lüganuse	Keskmine	56	21	38	8	67	32	20
		Maksimum	105	-79	84	-142	111	-106	-109
		Minimum	25	34	18	31	41	55	40
Kunda 1963-2011	Sämi	Keskmine	188	20	171	8	195	28	19
		Maksimum	228	-92	203	-128	235	-84	-101
		Minimum	163	42	160	43	175	59	48
Valgejõgi 1928-2011	Vanaküla	Keskmine	71	13	74	20	42	-11	8
		Maksimum	114	-40	94	-33	52	-77	-50
		Minimum	37	37	41	35	32	25	32
Leivajõgi 1960-2011	Pajupea	Keskmine	88	9	68	-4	72	0	2
		Maksimum	149	-55	85	-127	86	-131	-104
		Minimum	60	33	57	30	62	37	33
Vääna 1965-2010	Hüüru	Keskmine	95	4	79	-4	65	-24	-8
		Maksimum	140	-68	127	-99	83	-175	-114
		Minimum	64	24	63	23	57	20	22
Keila 1962-2011	Keila	Keskmine	125	26	92	4	103	12	14
		Maksimum	169	-71	107	-133	121	-108	-104
		Minimum	90	45	80	41	94	60	49
Vihterpalu 1964-2011	Vihterpalu	Keskmine	134	24	90	-3	107	5	8
		Maksimum	210	-88	126	-148	132	-108	-115
		Minimum	64	26	84	45	87	44	38
Kasari 1924-2011	Kasari	Keskmine	97	34	53	5	65	12	17
		Maksimum	182	-62	78	-160	94	-133	-118
		Minimum	49	52	46	47	45	47	49
Pärnu 1931-2011	Tahkuse	Keskmine	81	22	50	2	50	-7	6
		Maksimum	123	-135	74	-181	82	-218	-178
		Minimum	50	66	40	59	34	55	60
Pärnu 1921-2011	Oore	Keskmine	139	52	81	15	88	8	25
		Maksimum	235	-127	111	-268	151	-269	-221
		Minimum	83	97	58	73	61	70	80
Navesti 1928-2010	Aesoo	Keskmine	86	29	39	-4	58	-1	8
		Maksimum	151	-176	65	-278	118	-255	-236
		Minimum	22	57	21	66	33	58	60
Halliste 1924-2011	Riisa	Keskmine	124	22	63	-24	92	-13	-5
		Maksimum	192	-218	87	-319	172	-241	-259
		Minimum	51	25	45	33	60	53	37
Lõve 1933-2011	Uue-Lõve	Keskmine	50	-4	35	-7	63	16	2
		Maksimum	116	-62	65	-88	111	-79	-76
		Minimum	18	30	17	23	43	50	34
Luguse 1969-2011	Luguse	Keskmine	121	34	100	28	122	42	34
		Maksimum	230	-98	162	-64	183	-113	-92
		Minimum	53	44	51	46	101	106	65

Purtse jõgi - Lüganuse hüdromeetriaajaam (F=784 km²)

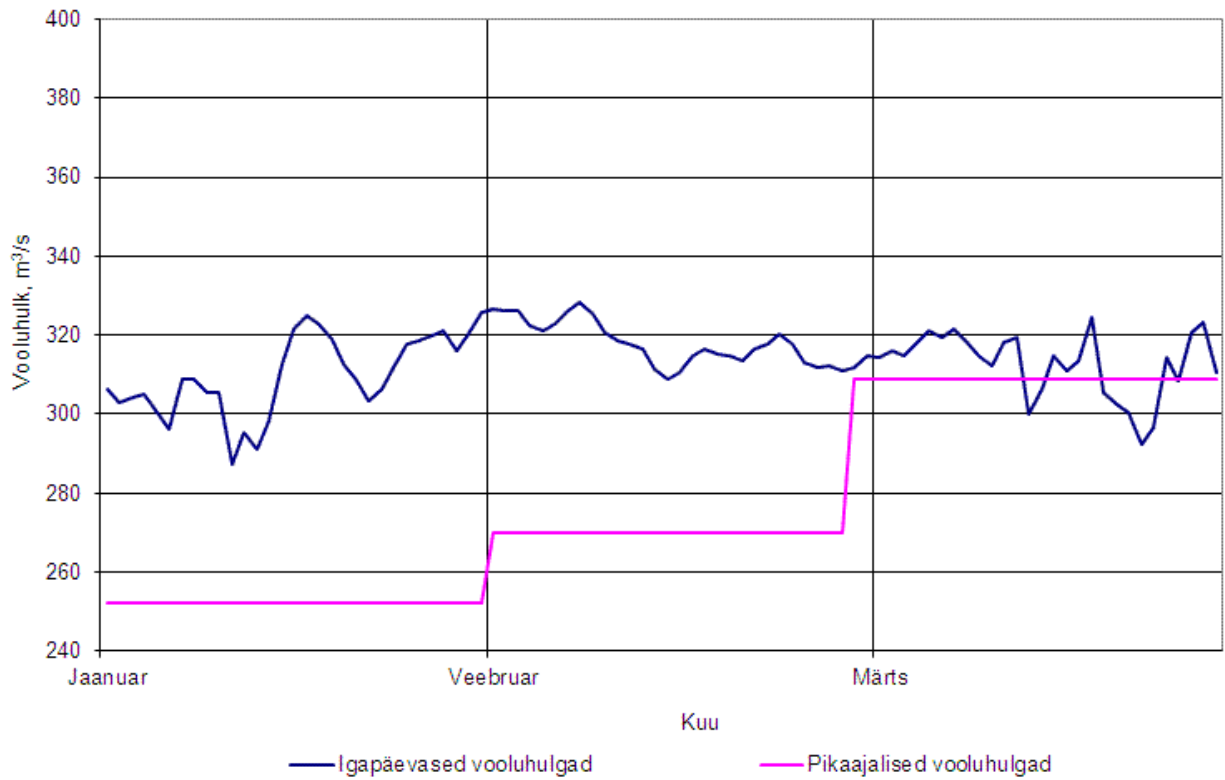
	Vooluhulk, m ³ /s		
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuvar	7,17	17,3	2,47
Veebruar	4,83	12,5	1,94
Märts	10,0	20,4	5,49

Löve jõgi - Uue-Löve hüdromeetriaajaam (F=134 km²)

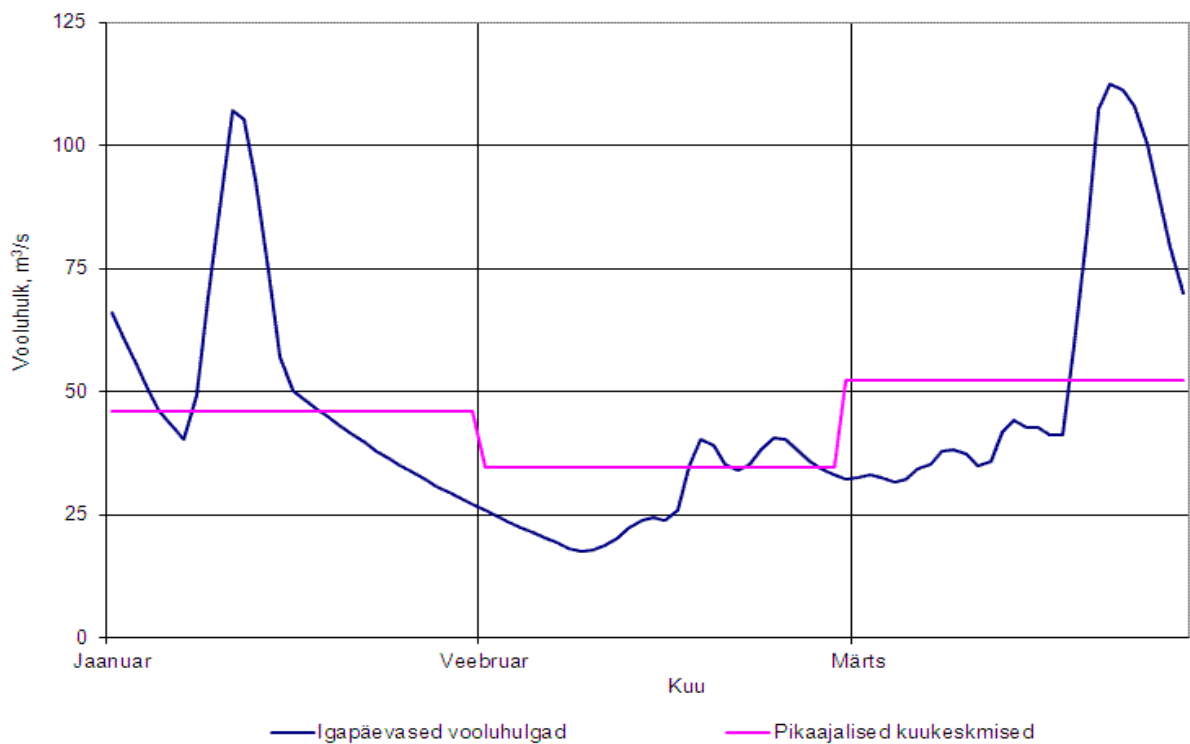
	Vooluhulk, m ³ /s		
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuvar	2,02	5,64	0,61
Veebruar	1,33	2,90	0,59
Märts	2,66	5,35	1,75

Narva jõgi - Vasknarva hüdromeetriaajaam (F=47800 km²)

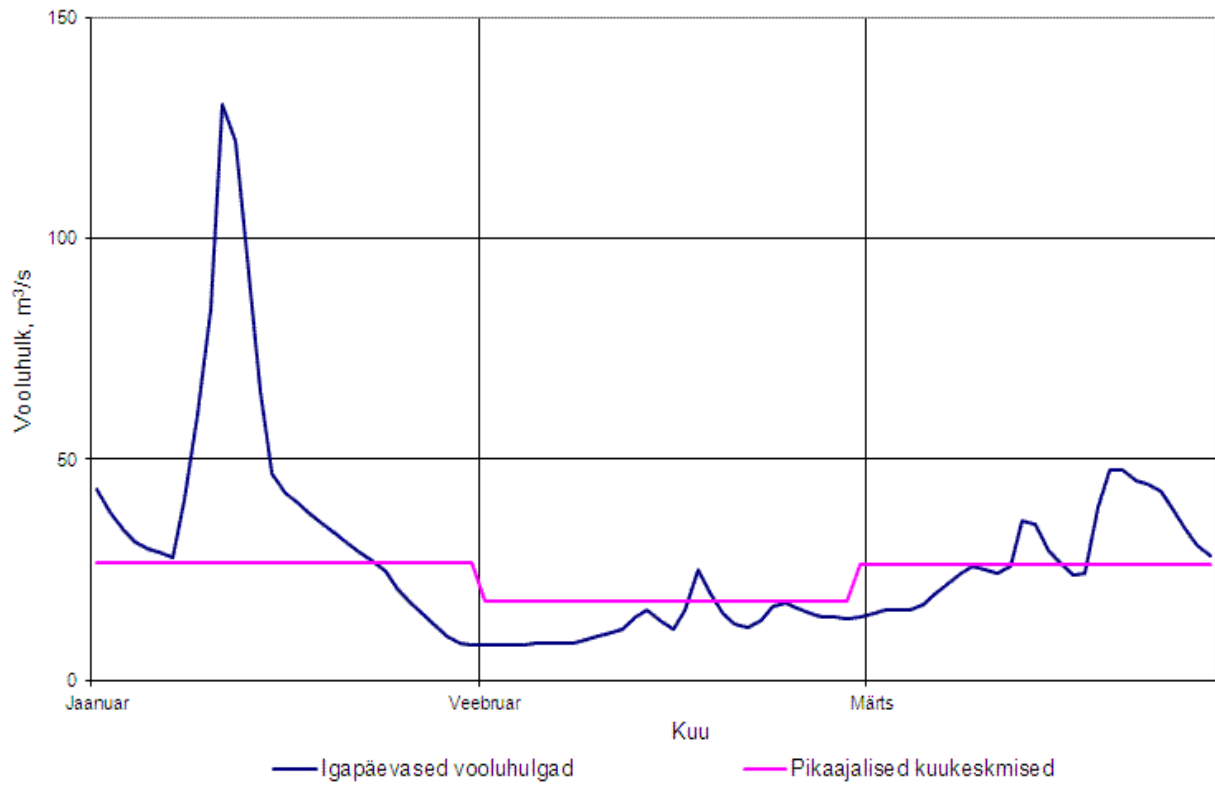
	Vooluhulk, m ³ /s		
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaauar	310	335	278
Veebruar	318	335	305
Märts	313	342	280

Pärnu jõgi - Oore hüdromeetriaajaam (F=5154 km²)

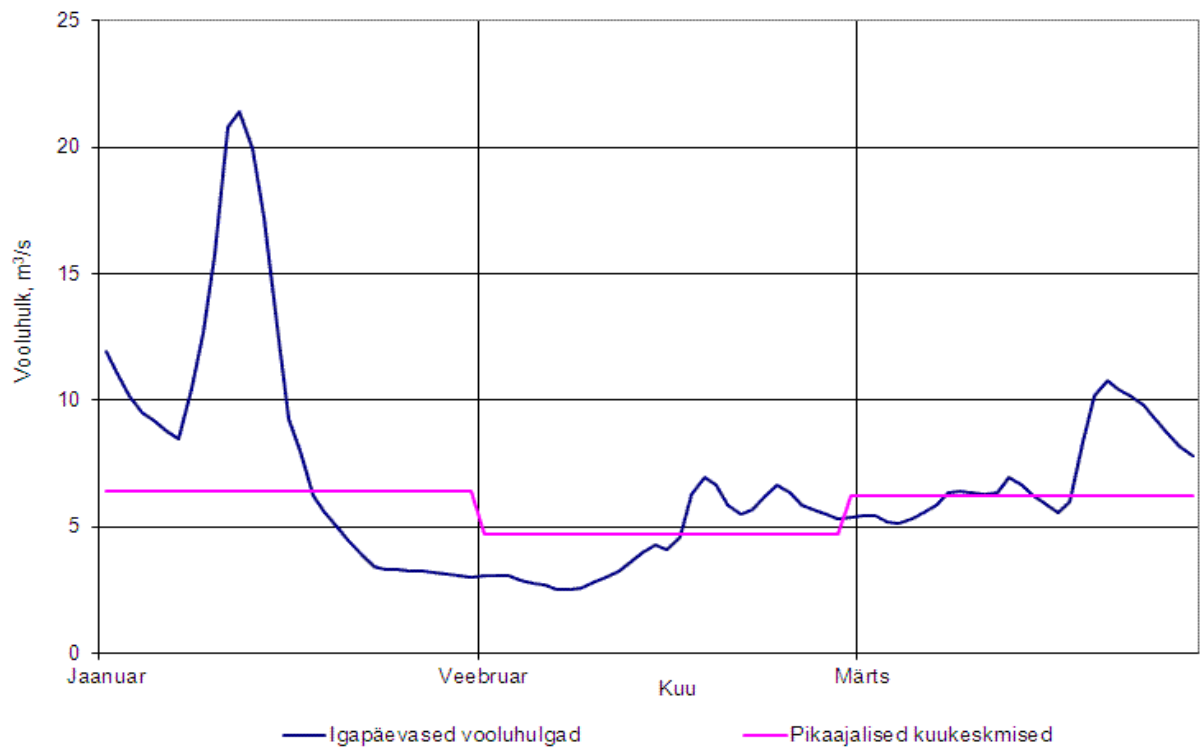
	Vooluhulk, m ³ /s		
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaauar	61,6	127	29,5
Veebruar	28,1	41,4	17,3
Märts	54,5	114	31,2

Kasari jõgi - Kasari hüdromeetriaajaam (F=2640 km²)

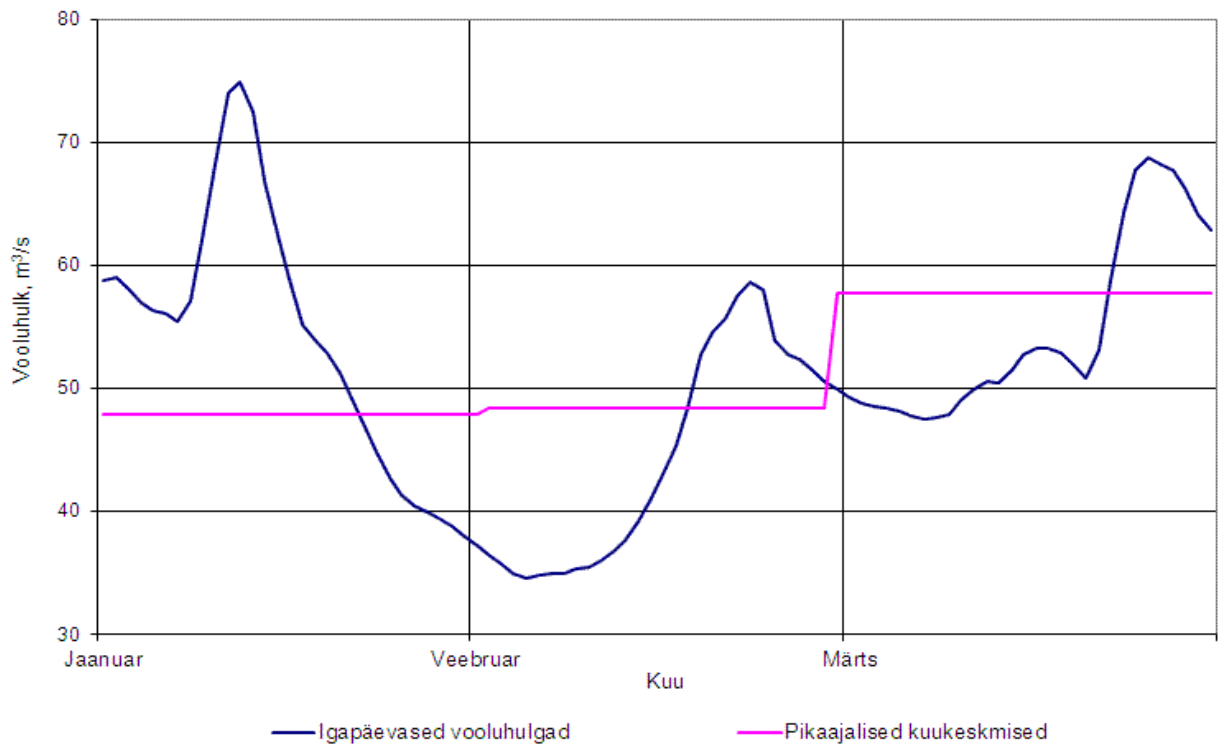
	Vooluhulk, m ³ /s		
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuvar	41,0	134	7,78
Veebruar	12,7	25,7	7,78
Märts	27,8	48,7	13,7

Keila jõgi - Keila hüdromeetriaajaam (F=635 km²)

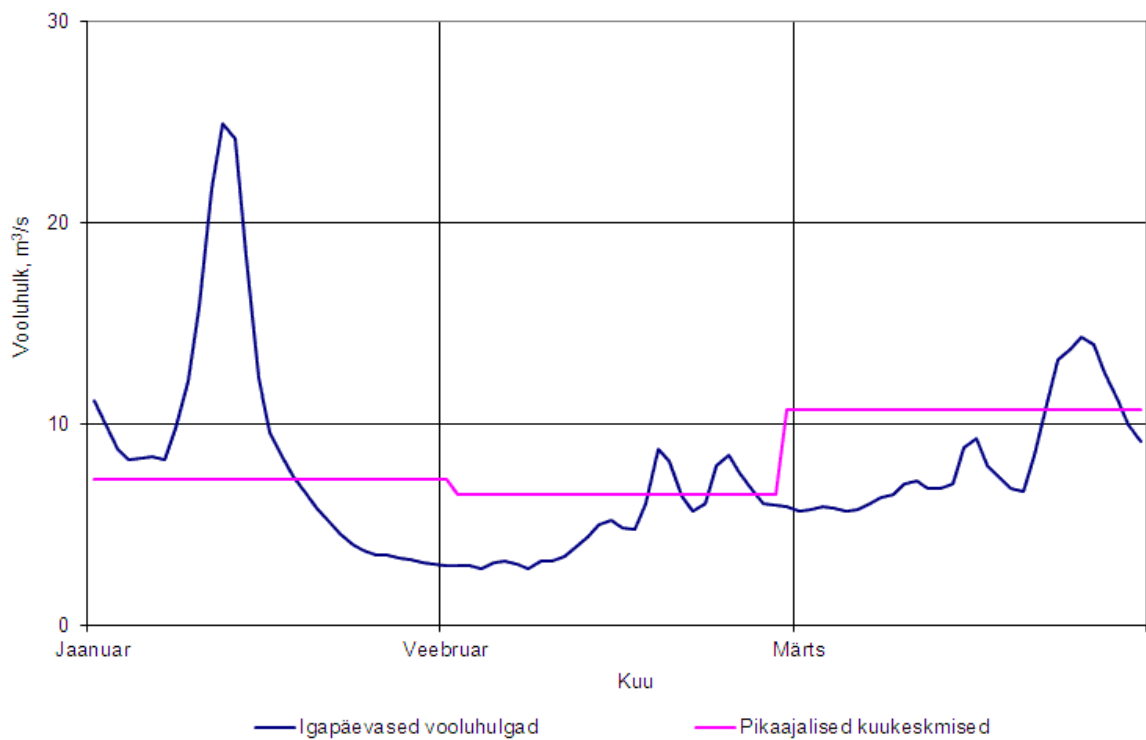
	Vooluhulk, m ³ /s		
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuvar	10,2	4,37	6,98
Veebruar	22,2	7,14	10,9
Märts	2,93	2,41	5,04

Emajõgi - Tartu hüdromeetriaajaam (F=7828 km²)

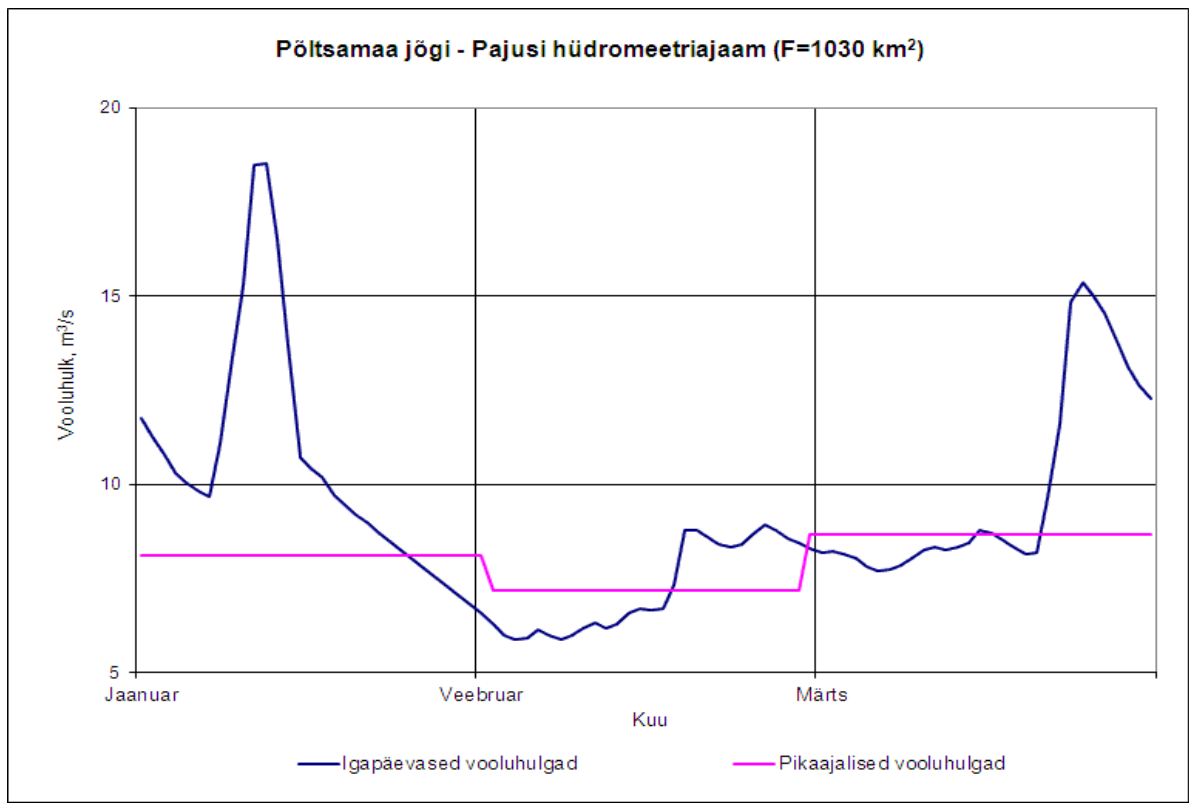

	Vooluhulk, m ³ /s		
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaauar	53,9	75,4	36,9
Veebruar	44,4	59,2	34,4
Märts	54,8	69,6	46,9

Väike-Emajõgi - Tõlliste hüdromeetriaajaam (F=1050 km²)

	Vooluhulk, m ³ /s		
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaauar	9,05	25,4	2,93
Veebruar	5,17	9,36	2,73
Märts	8,47	14,5	5,65

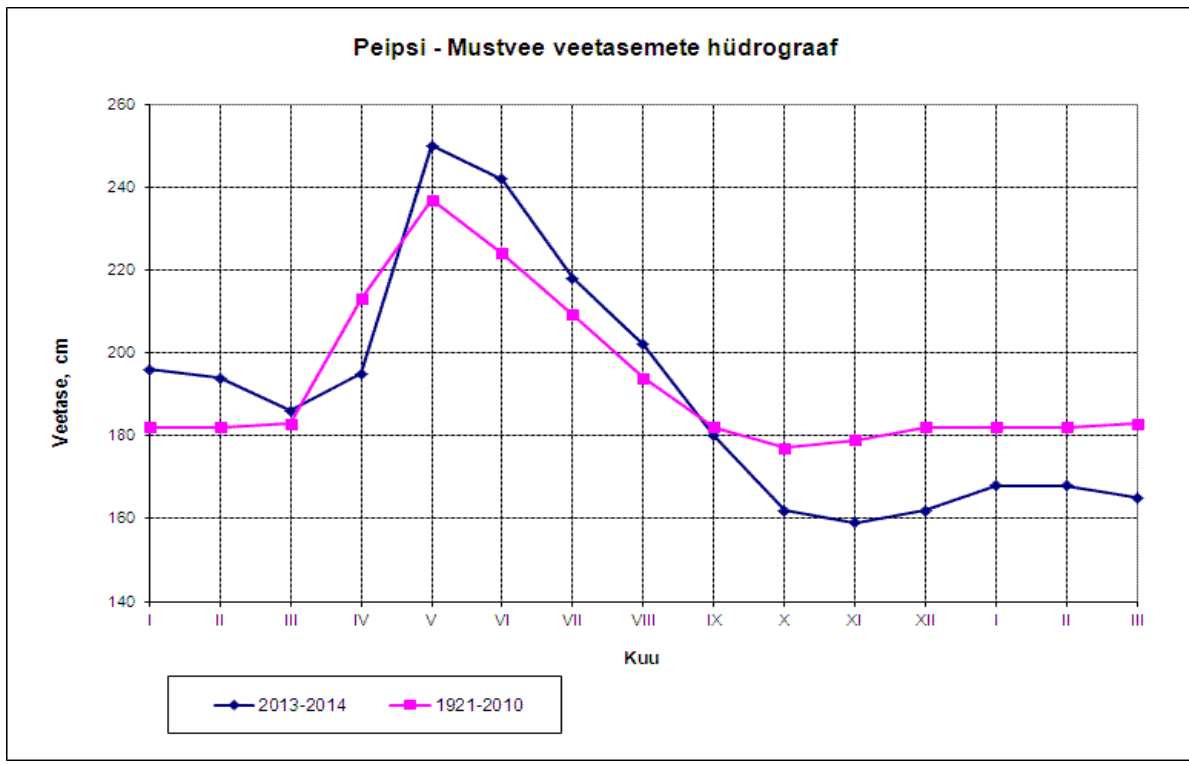

	Vooluhulk, m ³ /s		
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaauaar	10,5	19,2	6,46
Veebruar	7,21	9,11	5,72
Märts	9,85	15,6	7,67

Allpool on toodud Peipsi järve – Mustvee (1921-2010.a. periood) ja Võrtsjärve – Rannu-Jõesuu (1921-2010.a. periood) veetasemete andmed ja hälve pikaajalisest keskmisest ning seirejaamade kuukeskmiste veetasemete hüdrograaf alates 2013.a. jaanuarist kuni 2014.a. märtsini võrreldes pikaajaliste andmetega.

Peipsi järv – Mustvee seirejaam (“jaama nulli” kõrgus 28.00 mBS)

Kuu	Veetase üle jaama nulli, cm	Hälve pikaajalisest keskmisest, cm
Jaauaar	168	-14
Veebruar	168	-14
Märts	165	-17

Võrtsjärv - Rannu-Jõesuu seirejaam ("jaama nulli" kõrgus 33.01 m BS)

Kuu	Veetase üle jaama nulli, cm	Hälve pikaajalisest keskmisest, cm
Jaanuar	17	-36
Veebruar	17	-34
Märts	16	-33

